

Tammelan yhtenäiskoulu Harmonian opiskeluhooltosuunnitelma

Sisällys

Tammelan yhtenäiskoulu Harmonian opiskeluhooltosuunnitelma	1
Koulukohtainen arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista	3
Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta	3
Arvio käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista Yhtenäiskoulu Harmoniassa	3
Palvelujen järjestäminen määräajassa	3
Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi	5
Yhteisöllinen opiskeluhoolto	5
Toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia ..	6
Yksilökohtainen opiskeluhoolto.....	7
Ohjautuminen opiskeluhooltopalveluihin.....	7
Tarvittava opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä	8
Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa	10
Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.....	10
Ehkäisevä päihdetyö	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Toimintamalli päihteidenkäyttöä ja/tai hallussapitoa havaittaessa	11
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastukset	11
Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen	11
Koulupoissaoloihin puuttuminen	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	16
Toimenpiteet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseen ja puuttumiseen	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Yhteistyö huoltajien kanssa	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi.....	19
Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa.....	20
Kriisisuunnitelma	20
Koulupsykologin, kuraattorin ja kouluterveydenhoitajan tuki kriisitilanteessa	22
Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa....	24
Yhteistyö koulun ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Koulukohtainen arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta

Kanta-Hämeen alueen opetuksen järjestäjäkohtaisissa opiskeluhooltosuunnitelmissa arvioita kokonaistarpeesta on esitetty eri tavoin. Osassa suunnitelmia on selkeä numeerinen arvio, mutta osassa arvio on tehty kuvailemalla toimintaa. Hyvinvointialue ja opetuksen järjestäjät käyvät aktiivista vuoropuhelua opiskeluhooltopalvelujen tarpeesta. Myös kansalliset suositukset ja velvoittavat määrittelyt ammattilaisten määrästä suhteessa oppilasmäärään toimivat hyvänä ohjausvälineenä käytettävissä olevan resurssin kohdentamiseksi tarpeen mukaisesti.

Kanta-Hämeessä on käyty keskustelua myös muiden tekijöiden, kuin oppilasmäärän vaikutuksesta opiskeluhooltopalvelujen resurssin jakautumiseen. Oma Häme on kuitenkin sitoutunut varmistamaan vähintään kansallisten suositusten ja lakisääteisten mitoitusten toteuttamiseen kaikille alueen oppilaille, joten lisäresurssin kohdentaminen, esimerkiksi alueen sosiodemografisten taustatekijöiden mukaan, edellyttäisi henkilöstömäärän lisäämistä, mikä ei taloudellisten reunaehtojen puitteissa ole toistaiseksi ollut mahdollista. Tarvittavaa lisätukea on kuitenkin pyritty varmistamaan esimerkiksi vahvistamalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa sekä lisäämällä työntekijöiden osaamista alueen erityisistä kysymyksistä.

Arvio käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista Yhtenäiskoulu Harmoniassa

- Psykologi 0,6 henkilötyövuotta
- Kouluterveydenhoitaja 0,9 henkilötyövuotta
- Koululääkäri
- Kuraattori 0,6 henkilötyövuotta

Palvelujen järjestäminen määrääjassa

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tavoitteena on tuottaa opiskeluhooltopalvelut oman henkilöstön turvin. Tämä edellyttää aktiivisia toimia ja esimerkiksi työntekijöiden veto- ja pitovoimatekijöiden lisäämistä.

- Kanta-Hämeen hyvinvointialue on panostanut opiskeluhuoltopalvelujen kansallisten suositusten ja lakisääteisten mitoitusten noudattamiseen osana palvelujen kehittämistä
- Kuraattorien ja terveydenhoitajien osalta mitoituksen mukainen henkilöstö pystytään toteuttamaan omalla henkilöstöllä. Terveystenhoitajat toteuttavat syyskaudella kansallisen rokoteohjelman mukaisia laajoihin väestöryhmiin kohdennettavia rokotuksia, mikä vaikuttaa mitoitusten toteutumiseen
- Psykologipalvelujen mitoituksen toteutuminen on turvattu täydentämällä oman henkilöstön resurssia myös ostopalveluilla
- Haasteellisin ammattiryhmä henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden kannalta ovat lääkärit, ja tällä hetkellä lakisääteiset palvelut jäävät osittain toteutumatta lääkäripulan vuoksi. Valtakunnallisessa vertailussa Oma Häme on toistaiseksi ollut hyvässä tilanteessa, mutta jatkossa näyttää siltä, että palveluiden hallittua supistamista joudutaan valmistelemaan

Oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus psykologi- tai kuraattoripalveluihin säädetyssä määräajassa. Palvelut on järjestettävä siten, että oppilaalle ja opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun joko psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä. Jos asia on kiireellinen, keskustelu on järjestettävä samana tai seuraavana koulupäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori. Kanta-Hämeen hyvinvointialue on sitoutunut toteuttamaan palvelua tämän määritelmän mukaisesti.

Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllinen opiskeluhuolto kohdistuu koko opiskeluyhteisöön, mutta työtä voidaan myös kohdentaa tietyille luokka-asteille tai ryhmille, esimerkiksi koulun aloittamis- tai päätösvaiheeseen tai tunnistetun ryhmään liittyvän ongelman perusteella

Oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä suunnittelee, toteuttaa ja arvioi opiskeluhuoltoa. Suunnittelu tarkoittaa opiskeluhuollon kokonaisuuden koordinointia koulussa tai oppilaitoksessa ja siten myös yksilökohtaisen opiskeluhuollon menettelytavoista ja yhteistyökäytännöistä sopimista. Yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelu ja toteuttaminen on kuitenkin ryhmän tärkein tehtävä. Tämä tarkoittaa tehtäviä, joihin sisältyvät koulu- tai oppilaitosympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä yhteisön hyvinvoinnin varmistaminen sekä hyvinvointia ja oppimista tukevan toiminnan kehittäminen ja toteuttaminen.

Hyvinvointialueen työntekijät ovat sitoutuneet osallistumaan opiskeluhuoltoryhmien toimintaan. Ryhmän tulee kokoontua suunnitelmallisesti ja riittävällä tiheydellä, joka varmistaa sille säädettyjen tehtävien toteutumisen. Kokousten ajankohdista tiedotetaan koko koulun henkilöstöä, opiskelijoita ja huoltajia. Opiskeluhuoltoryhmän kokoontumisissa ei käsitellä yksittäisten oppilaiden tai salassa pidettäviä asioita, joten niiden muistioita voidaan jakaa.

Opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat tavallisesti:

- Oppilaiden edustajat
- Huoltajien edustajat
- Rehtori, apulaisrehtori, johtaja tai muu koulutuksen järjestäjän nimeämä työntekijä
- Opettajien edustajat (ml. erityisopettaja ja opinto-ohjaaja)
- Esiopetuksen edustaja
- Kuraattori
- Psykologi
- Terveystenhoitaja
- Koululääkäri tai opiskeluterveydenhuollon lääkäri
- Koulun tai oppilaitoksen muut ammattilaiset
- Muut tarvittavat yhteistyökumppani

Toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia

Opiskeluhuollon tavoitteena on opiskelijoiden hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen sekä niiden edellytyksiä lisäävä toiminta oppilaitosyhteisössä.

Seuranta:

- Kouluterveyskyselyt
- Laajojen terveystarkastusten luokkakohtaiset yhteenvedot
- Luokkakohtaiset palaverit
- Huomioimalla oppilaiden yksilölliset palautteet
- Seudullinen poissaolomalli

Edistäminen:

- Ryhmäytystunnit/ päivät
- Oppilaskunta
- Tukioppilastoiminta
- SePäSe- päivä
- Hyvinvointitunnit 7lk
- Rasismi- teematunnit
- Yhteisölliset opiskeluhoitokokoukset
- Hyvinvointiohjaajan työ
- Koulunuorisotyö
- Pro-koulutoiminta
- Lapsiystävällinen kuntamalli
- Sosiaalistaitojen tukeminen luokkakohtaiset
- Raukes- toiminta
- Kiva-koulu
- Verso -sovittelu
- Erilaiset teematunnit
- Yhteisölliset kouluntapahtumat

- Kummitoiminta
- Koulumummo

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon sisältyvät koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Siihen kuuluu myös monialainen asiantuntijaryhmä, joka kootaan tapauskohtaisesti oppilaan tueksi. Myös opetuksen ja koulutuksen tueksi järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut erityisoppilaitoksissa ovat osa yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuutta.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suulliseen suostumukseen, joka kirjataan Wilma-muistioon. Asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

Ohjautuminen opiskeluhooltopalveluihin

Oppilas voi tulla opiskeluhooltopalveluiden asiakkuuteen oman, huoltajien tai koulun aikuisen ohjaamana. Kouluterveydenhuollon määräaikaistarkastuksiin kutsutaan vuosittain. Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa toteutetaan 14 §:n 4 momentissa tarkoitetussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhooltokertomus siten kuin 20 §:ssä säädetään.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhooltokertomus. Ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhooltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- Yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhuoltokertomukset sekä muut opiskeluhuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskeluhuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Tarvittava opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opetuksen epäämisestä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Opetuksen epääminen tulee kirjata. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksesta epäämisen jälkeen.

Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Vanhempien tehtävä on kertoa koulussa lapsen opettajalle ja koulunkäynninohjaajalle lapsen sairauksista ja niiden hoidosta. Lapsen sairaus saattaa vaatia erityistoimenpiteitä, mutta järjestelyt on aina sovittava koulussa lapsi- ja perhekohtaisesti yhteistyössä kodin ja koulun kanssa. Kanta-Hämeen hyvinvointialue ja seudun kunnat ovat yhteistyössä laatineet lääkehoitosuunnitelman esi- ja perusopetukseen.

Kun lapsella on vakava tai pitkäaikainen sairaus, on koulussa sovittava hoitoneuvottelu, johon osallistuvat huoltajien, kouluterveydenhoitajan, opettajan ja koulunkäynninohjaajan lisäksi tarvittaessa erikoissairaanhoidon edustaja. Hoitoneuvottelussa tarkastellaan ja selvitetään lapsen selviytymistä koulussa ja hänen mahdollisesti vaatimiaan erityisjärjestelyjä (mm. voiminnan seuranta, lääkitys) sekä kirjataan hoitoneuvottelun tulos erilliseen sopimukseen. Hoitoneuvottelua voi ehdottaa koulun henkilöstö, kun lapsen voinnissa ja jaksamisessa tapahtuu havaittavia muutoksia.

Jokaisen aikuisen on velvollisuus auttaa parhaan kykynsä mukaan, jos lapselle koulussa tulee hätätilanne, kuten esimerkiksi epilepsiakohtaus, insuliinisokki tai vakava allerginen reaktio. Terveystarkastuksen ammattilaisen tietämystä tai taitoa ei silloin edellytetä.

Kouluruokailussa otetaan huomioon erityisruokavaliot (mm. allergiat, uskonnolliset ja eettiset syyt) ja niiden järjestämiseksi huoltaja ottaa yhteyttä kouluterveydenhoitajaan. Tämä toimittaa valmistuskeittiölle huoltajan antamien tietojen mukaisesti täytetyn erityisruokavaliokaavakkeen. Tiedot päivitetään laajoissa terveystarkastuksissa tai tilanteen muuttuessa.

Kouluterveydenhuoltoon ei kuulu varsinainen sairaudenhoito, paitsi ensiapu koulutapaturmissa ja ensihoito-ohjeet sairastuneille.

Tyypillisiä pidempiaikaisia lääkitystarpeita koulussa ovat diabeetikoiden lääkityksen järjestäminen. Koulussa noudatetaan alueellista lääkehoitosuunnitelmaa.

Tavallisia ovat myös ensiapuun tarkoitettut lääkitykset esimerkiksi vaikeasti allergisilla, astmaattikoilla tai epileptikoilla. Myös muut pitkäaikaissairaudet voivat edellyttää lääkitsemistä koulupäivän aikana. Usein työntekijän tehtävänä on annostella huoltajan toimittama lääkeannos, mikäli se on tarkoitettu koulussa tai aamu- ja iltapäivätoiminnassa otettavaksi. Tällöin ohjeesta ja lääkkeen toimittamisesta vastaa ensi sijassa huoltaja ja lääkkeen antamisesta toimintayksikön työntekijä.

Eettisistä syistä johtuvista erityisruokavalioista sovitaan tapauskohtaisesti.

Huoltajien tulisi tiedottaa opettajan ja ohjaajan lisäksi myös kouluterveydenhoitajaa, jos lapselle tulee/ ilmenee pitkäaikaissairaus.

Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Huoltajan kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen 1., 5. ja 7.–8. luokilla sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviämisestä ja hyvinvoinnista koulusta. Arviossa ovat terveyden ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot. Tiedon keräämisessä käytetään THL:n ja opetushallituksen yhdessä laatimia lomakkeita.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakointi on kielletty kaikkien perusopetusta antavien koulujen sisä- ja ulkotiloissa. (Tupakkalaki 74 §)

Kaikkien tupakan vastikkeiden tuominen kouluihin ja oppilaitoksiin on kielletty perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla. Rehtori tai koulun opettaja saa ottaa tupakan vastikkeen oppilaalta tai opiskelijalta haltuunsa. Haltuunotossa ei saa käyttää voimakeinoja eikä oppilaan tavaroita saa tarkistaa, esimerkiksi ottaa tuotteita repusta tai tämän käytössä olevasta kaapista.

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonkin hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. (POL 29 § 2 mom.)

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. (POL 36 d §)

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. (POL 36 e § 1, 2 – 5 mom.)

Edellä 29 §:n 2 momentissa tarkoitetut kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. (POL 36 g § 2, katso myös 1, 3 – 4 mom.)

Ehkäisevä päihdetyö

Kunnassa on nimetty ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö, joka koordinoi ja vastaa sekä kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä, että seutukunnallisesta yhteistyöstä. Oppilaille järjestetään päihdekasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti.

Toimintamalli päihteidenkäyttöä ja/tai hallussapitoa havaittaessa

Mikäli oppilas on kouluaikana tai koulumatkalla päihtynyt, tai hänen hallustaan löydetään tupakkaa, alkoholia tai huumeita, otetaan viipymättä yhteys huoltajiin sekä Ankkuri-tiimiin (poliisi, sosiaalityöntekijä, sairaanhoitaja) ja asiasta tehdään koululta lastensuojeluilmoitus. Ankkuri-tiimi kirjaa asiasta lisäksi lastensuojeluilmoituksen. Tämän lisäksi muut mahdolliset seuraukset on kirjattu järjestyssääntöihin.

Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastukset

Koulun terveydellisten olojen tarkastus tehdään kolmen vuoden välein (Terveystarkastuslaki 16§). Ympäristöterveydenhuollon edustaja organisoi tarkastuksen ja siitä laaditaan raportti ja todetuista korjaamistarpeista laaditaan suunnitelma. Puutteiden korjaamista seurataan vuosittain.

Kouluterveyskyselyjen (THL) tuloksia kouluympäristön osalta tulee hyödyntää tarkastuksessa. Kouluterveyskyselyt ovat kahden vuoden välein.

Terveydellisten olojen tarkastus tehdään kolmen vuoden välein (Terveystarkastuslaki 16 §)

Ympäristöterveydenhuollon edustaja organisoi tarkastuksen, jossa ovat mukana ympäristöterveydenhuollon edustaja, rehtori, kouluterveydenhoitaja- ja/tai lääkäri, työterveyshuollon edustaja, työsuojelun edustaja ja kiinteistönhoitaja.

Kouluterveyskyselyjen (THL) tuloksia kouluympäristön osalta tulee hyödyntää tarkastuksessa. Tarkastuksen tulokset kirjataan, ja niiden tuloksia hyödynnetään yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä. Rehtori yhteistyössä tarkastusryhmän kanssa seuraa sovittujen korjaus- ja muutostöiden toteutumista.

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Koulupoissaolot ovat erittäin tärkeä lapsen tai nuoren hyvinvoinnin mittari. Poissaoloja selvitettyä ja niihin puututtaessa on erityisen tärkeää muistaa seuraavat asiat:

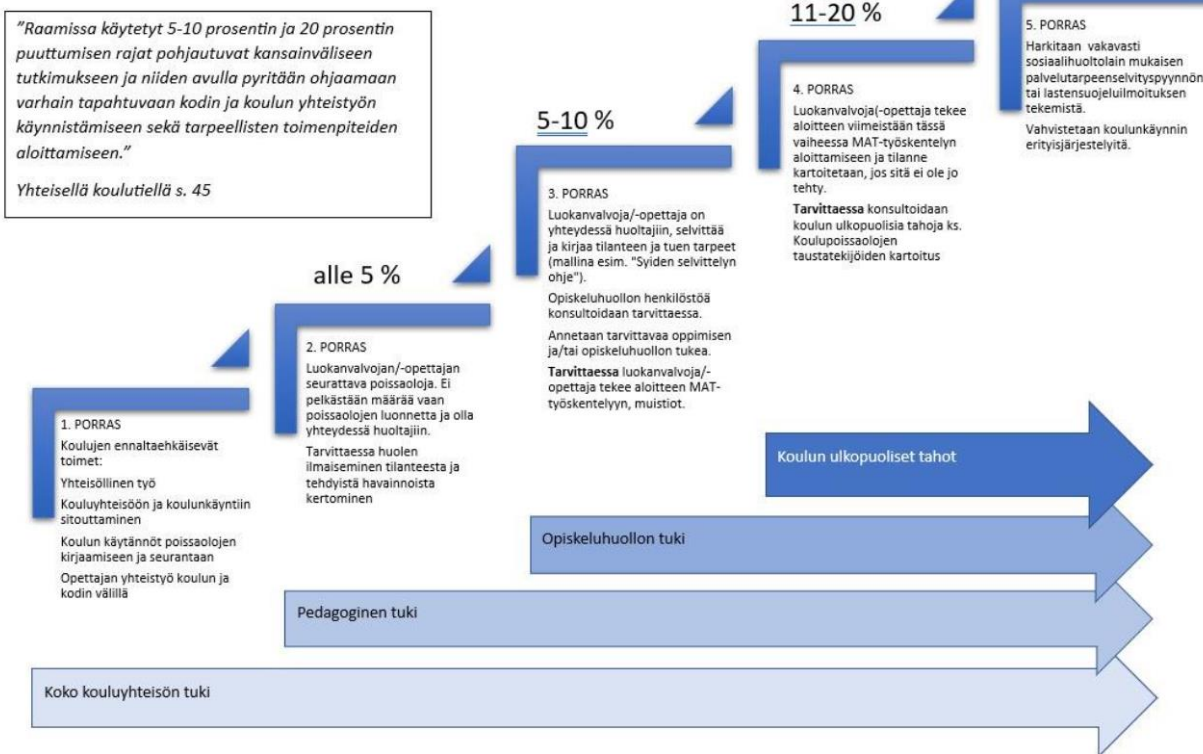
- Yksilökohtainen puuttuminen – puuttumisen tapa ja keinot riippuvat oppilaasta yksilönä, hänen henkilökohtaisista haasteistaan ja vahvuuksistaan sekä poissaolojen luonteesta
- Työtä tehdään ketään syylistämättä ja syytelemättä, avoimesti keskustellen ja kuunnellen
- Luottamuksen rakentaminen sekä oppilaan että perheen kanssa on hyvin tärkeää
- Ensisijaista on tuen tarjoaminen
- Oppilaan tulee aina kokea olevansa tervetullut kouluun: tärkeää on positiivinen tapa ottaa oppilas vastaan kouluun silloinkin, kun poissaoloja tai myöhästymisiä on paljon
- Oppilaan koulunkäyntikyvyn ja terveydentilan ei tule vaikuttaa hänen arvosanoihinsa, arviointi perustuu oppilaan osaamisen tasoon eikä oppilaita saa vertailla toisiinsa

Koulupoissaoloihin puuttuminen

Koulupoissaoloihin puuttumista on mallinnettu portaittain siten, että puuttuminen on sitä intensiivisempää, mitä enemmän poissaoloja on. Poissaolojen lisääntyessä, yleensä myös tarve koulun ulkopuolisten toimijoiden tuelle ja perheen kanssa työskentelylle kasvaa.

Opiskeluhoitoryhmä toimii luokanopettajien ja -valvojien tukena poissaolojen seurannassa. Seuranta on lainsäädännön muutoksen myötä tiukentunut ja koskee kaikkia poissaoloja (myös myönnetyt ja terveyssyyt). Opettajien vastuulla on poissaolojen tarkka kirjaaminen ja seuraaminen. **Mikäli poissaoloa ei ole selvitetty, kotiin ollaan yhteydessä ensisijaisesti puhelimitse jo samana päivänä.**

Prosessikuvaus poissaoloihin puuttumiseksi

Perusopetuslain mukaan oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle erityisestä syystä ole myönnetty vapautusta. (POL 26§)

Koulun tulee tiedottaa huoltajille, miten oppilaan poissaoloista ilmoitetaan koululle.

Opetusryhmästä vastuussa oleva luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa säännöllisesti oppilaiden poissaoloja.

Koulun tasolla sekä yksittäisten että toistuvien poissaolojen seurantaan tulee laatia malli, josta käy ilmi, missä vaiheessa poissaoloihin puututaan ja miten toimitaan. Tarvittaessa ollaan yhteydessä huoltajien lisäksi, kuraattoriin, kouluterveydenhuoltoon tai sosiaalitoimeen.

Koulunkäynnin kokonaistilanne (luokanvalvoja/-opettaja, moniammatillinen työryhmä)

- Poissaolojen määrä, laatu, toistuvuus
- Suoritusten tilanne, opettajien arvio tilanteesta
- Oppilaan vahvuudet (taidot, itsenäisyys, tunnollisuus yms.)
- Oppilaan kokemat vaikeudet opiskelussa ja koulunkäynnissä (arjenhallinta, opiskelutekniikat)

Oppilaan yleinen hyvinvointi ja terveys (moniammatillinen työryhmä, kouluterveydenhuolto, tarvittaessa erikoissairaanhoido)

- uni
- ravinto
- vapaa-aika / harrastukset
- päihteet, muut riippuvuudet (media)
- oppilaan kokema koulustressi (kokeet, läksyt), koejännitys
- koulumotivaatio
- yleinen terveydentila
- somaattiset oireet (vatsakivut, pahoinvointi, heikotus, päänsäryt)
- väsymyksen terveydelliset syyt

Oppimisvaikeudet, neuropsykiatriset piirteet/häiriöt (erityisopettaja, koulupsykologi, tarvittaessa erikoissairaanhoido)

- kapea-alaiset oppimisvaikeudet (esim. luki-vaikeus)
- ei-kielellinen oppimisvaikeus
- kehityksellinen kielihäiriö
- tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen ongelmat (ADHD, ADD)
- autismikirjon piirteet/häiriö

Mielenterveys (opiskeluhuollon henkilökunta, tarvittaessa erikoissairaanhoido)

- mieliala
- itsetunto-ongelmat
- ahdistus, pelot, sosiaalinen ahdistus, paniikkihäiriö
- muut mielenterveyden häiriöt

Psykososiaalinen ja – fyysinen terveys (luokanvalvoja/-opettaja, Kiva-tiimi, rehtori, opiskeluhuollon henkilökunta, tarvittaessa erikoissairaanhoido)

- sosiaaliset suhteet koulussa (kaverit/ luokka/opiskeluryhmä/ koulun aikuiset) ja vapaa-ajalla koulukiusaaminen, aiemmat kiusaamiskokemukset
- yksinäisyys
- kouluympäristö (sisäilma, aistiherkkydet)

Koulun ulkopuoliset tekijät (opiskeluhuollon henkilökunta, perhesosiaalityö)

- vanhemmuus, rajat/ rakkaus, uusperheet, kodin ilmapiiri
- perheen vuorovaikutussuhteet, sisarussuhteet
- läheisverkosto, harrastukset, vapaa-aika, naapurusto, merkitys lapselle
- päihteidenkäyttö perheessä, lapsen päihteidenkäyttö
- perheväkivalta
- vanhempien mielenterveys, sisarusten mielenterveys, lapsen mielenterveys
- perheen taloudelliset ongelmat, köyhyys
- vanhempien elämäntilanne
- kriisitilanteet (mm. äkilliset perhettä koskettavat onnettomuustilanteet, vakava sairaus, avioero), traumat
- sosiaalisen median käyttö, pelaaminen, digimaailma, digiväkivalta, medianlukutaito
- vanhempien, sisarusten ja lapsen fyysiset terveysongelmat
- mahdollinen riski kunniaväkivaltaan
- perheen ideologinen ja/ tai kulttuurillinen tausta
- kotiopetus, jolloin vastuu koulunkäynnistä kokonaisuudessaan kodilla

Koulupoissaolojen taustatekijöiden kartoitus

Koulupoissaolojen taustatekijöiden kartoitusta on hyvä tehdä huolellisemmin ja systemaattisemmin jos poissaolojen määrä ja huoli oppilaan poissaoloista kasvaa (esim. PORRAS 3. ja 4).

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä laaditaan suunnitelma. Siinä otetaan huomioon sekä oppilaiden keskinäiset että oppilaiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet koulussa.

Yhtenäiskoulu Harmoniassa on käytössä KiVa-kouluohjelma ja toimintaa koordinoi KiVa-tiimi, johon rehtori/ koulunjohtaja nimeää vastuuhenkilöt. KiVa-kouluohjelman tarkoituksena on ehkäistä kiusaamista. Koulussa on laadittu prosessikaavio kiusaamistilanteiden selvittämiseksi. Lisäksi Tammelassa on laadittu suunnitelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi, joka löytyy Tammelan Pedanetista.

Toimenpiteet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseen ja puuttumiseen

Ennaltaehkäisevän toiminnan kuvaus/toimintaa Yhtenäiskoulu Harmoniassa:

- yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö
- tulevien ekaluokkalaisten kouluun tutustumispäivä
- huoltajaillat
- tulevien seiskaluokkalaisten tutustumispäivä toukokuussa
- ryhmäytyspäivät
- moniammatillisesti tehty luokkien kokoonpanojen suunnittelu seitsemättä luokkaa edeltävänä keväänä
- KiVa-koulu ohjelman mukaiset oppitunnit
- erilaiset kyselyt koskien koulurauhaa, kiusaamista ja viihtyvyyttä
- rakenteelliset asiat (tilajärjestelyt, valvonta, ryhmäkoot)
- tukioppilastoiminta
- oppilaskuntatoiminta
- liikkaritoiminta
- kummioppilastoiminta
- ohjattu välituntitoiminta
- FRIENDS- ohjelman mukaiset tunnit
- terveydenhoitajan tarkastukset kaikille oppilaille jokaisella luokkatasolla
- opettajien, huoltajien ja oppilaan välillä käydyt arviointikeskustelut vuosittain

Puuttuminen kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään:

- kohdennettu työskentely yhteisö- ja yksilötasolla koskien esimerkiksi sosiaalisia suhteita, ryhmässä toimimista jne.
- erilaisten kyselyjen tulosten pohjalta tehdyt kohdennetut toimenpiteet
- KiVa-koulu ohjelman mukainen puuttuminen ja seuranta kiusaamistilanteissa
- Vakavissa ja pitkään jatkuneissa tilanteissa yhteistyötahona toimii Ankkuri-tiimi (poliisi, sos.tt, psyk.sh.)
- Kiusaamista, väkivalta- ja häirintätilanteita varten on laadittu erillinen suunnitelma, joka löytyy kunnan nettisivuilta.

Kuvaus edelle mainittujen asioiden käsittelystä yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla

Yksilötasolla

- keskustelu kiusaajien ja kiusattujen sekä heidän huoltajiensa kanssa. Keskustelussa pyritään löytämään myönteisiä toimintamalleja asioiden ratkaisemiseksi
- tarvittaessa osapuolet selostavat tapahtuman itse kirjallisesti
- kaikkia lapsia rohkaistaan toimimaan aktiivisesti kiusaamista vastaan
- esi- ja perusopetuksen henkilöstö seuraa kiusaajien käyttäytymistä ja vahvistaa oikeita käyttäytymismalleja; en kiusaa, en lyö, en häiritse, en uhkaa, en koske toiseen
- tavoitteet käyttäytymisen muutokselle sovitaan opettajan tai KiVa-ryhmän aikuisen kanssa ja tehdään siihen liittyvät sopimukset. Ne tahot, jotka ovat sopimuksen laatimisessa olleet paikalla seuraavat sopimusten noudattamista (seurantapalaveri)
- kiusaajan tarkkailua tehostetaan koulupäivän aikana ja sovitaan tarvittaessa liikkumisesta / oleilusta valvotusti
- rehtori voi tarvittaessa evätä oppilaalta opetukseen osallistumisen jäljellä olevan työpäivän ajaksi, mikäli oppilas on vaaraksi muiden oppilaiden tai koulun aikuisten turvallisuudelle taikka opetus häiriintyy kohtuuttomasti
- yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä ohjaa tarvittaessa oppilaan huoltajia ottamaan yhteyttä hoitavaan tahoon (lastensuojelu, perheneuvola, lastenpsykiatria tai nuorisopsykiatria)

Ryhmän tasolla

- tarvittaessa järjestetään luokkakohtaisia huoltajailtoja
- tilannetta kartoitetaan säännöllisesti (esim. kiusaamiskyselyt)
- luokissa keskustellaan säännöllisesti hyvän ja turvallisen oppimisympäristön edellytyksistä
- jokaisen lukuvuoden alkaessa käytetään aikaa ryhmien me-hengen luomiseen ja vahvistamiseen oppilaiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin ylläpitämiseksi
- luokissa pidetään säännöllisesti sovitut KiVa-oppitunnit; oppitunnit pidetään materiaalin mukaisesti 1. 4. ja 7. 8.-luokalla ja opastetaan oppilaita, miten toimitaan kiusaamistilanteissa
- toimitaan luokkahengen parantamiseksi
- luokkaan/ryhmään laaditaan omat luokan ohjeet hyvän ja turvallisen oppimisympäristön edistämiseksi
- luokassa ja koulun käytävillä käytetään KiVa-materiaalia
- työrauhaa kaikille- toimintamalli

Yhteisön tasolla

- selitetään koulun säännöt kaikille oppilaille vähintään kerran vuodessa alkusyksyllä, järjestyssäännöt ovat nähtävissä yksiköiden pedanet sivuilla.
- KiVa –koulu kiusaamista ennaltaehkäisevä ohjelma toteutetaan toimintamallin mukaisesti.
- järjestetään yksikkökohtaisia huoltajailtoja
- yhteisöllinen opiskeluhuolto koordinoi, seuraa ja arvio yksiköiden tilanteita

Yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta

- KiVa-koulu ohjelman sekä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisy suunnitelman mukainen tuki ja jälkiseuranta kiusaamistilanteissa

- Oppilaslähtöiset toimenpiteet ja seuranta
- Opettajien antaman tuen lisäksi on käytössä kuraattorin, sosiaaliohjaajan, terveydenhoitajan ja koulupsykologin palvelut
- Tarvittaessa yksilökohtainen monialainen opiskeluhoitopalaveri huoltajan ja oppilaan kanssa
- Koulun järjestyssääntöjen mukaiset seuraamukset ja rangaistukset
- Tarvittaessa yhteistyö lastensuojelun ja/tai poliisin kanssa

Yhteistyö huoltajien kanssa

KiVa-tiimissä käsitellyistä tapauksista ilmoitetaan aina kaikkien osapuolten huoltajille. Mikäli koulun tietoon tulee koulupäivän aikana tai koulumatkalla tapahtunut kiusaaminen se ilmoitetaan ko. oppilaan huoltajalle. Huoltajia pyydetään ilmoittamaan koululle mahdollisimman pian tietoonsa tulleet koulupäivän tai koulumatkan aikana tapahtuneet kiusaamistapaukset.

Mikäli oppilasta on pahoinpidelty koulupäivän aikana, on huoltajilla oikeus päättää asianomistajana rikosilmoituksen tekemisestä.

Yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa

Pahoinpitelytilanteissa koulu konsultoi tarvittaessa Ankkuri-tiimin poliisia / sosiaalityöntekijää ja /tai tekee tutkimuspyynnön asiasta.

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Suunnitelmasta tiedotetaan henkilökunnalle, huoltajille ja oppilaille vuosittain syyslukukauden alkaessa. Henkilökunta perehdytetään toimimaan suunnitelman mukaisesti. Perehdytyksestä vastaa rehtori / koulunjohtaja.

Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti vuosittain.

Suunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuosittain opettajakokouksissa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyöryhmässä tai kyselyin.

Suunnitelman päivittämisestä vastaavat koulun johtaja ja opiskeluhoitoryhmä (yhr) yhteistyössä turvallisuustiimin kanssa.

Toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa

Opiskeluhoitosuunnitelmassa määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Kriisisuunnitelma valmistellaan yhteistyössä tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara- ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset kuten pelastussuunnitelma.

Suunnitelmassa kuvataan:

- kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa
- johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa
- sisäisen ja ulkoisen sekä koulun ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet
- psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille
- toimintavalmiuksien harjoittelu
- suunnitelman arviointi ja päivittäminen

Koulun omat tarkistukset ja täsmennykset tehdään vuosittain ja ne käydään henkilöstön kanssa läpi lukukauden alussa.

Kriisikansion tulee olla henkilöstön saatavilla sekä sähköisenä että paperiversiona.

Jokaisessa tilassa on paperisena poistumis- / suojautumisohje ja pikaohje.

Pelastusharjoitus järjestetään koulussa vähintään vuosittain.

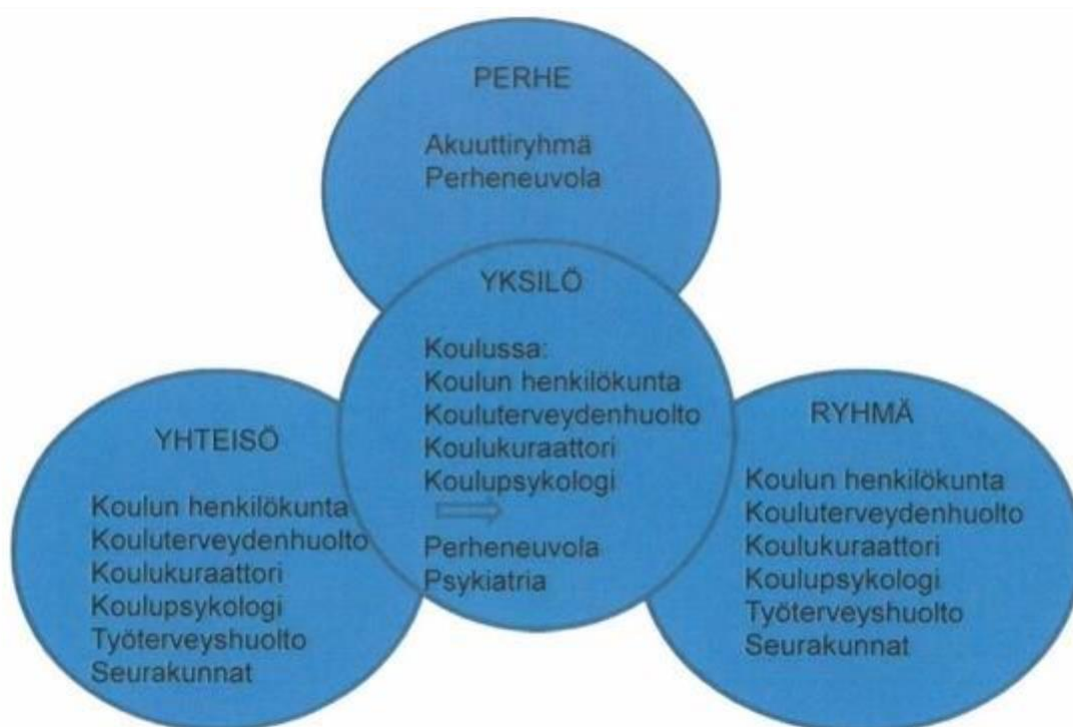
Rehtorin / johtajan vastuulla on uuden henkilöstön perehdyttäminen kriisikansioon.

Kriisisuunnitelma

Yhtenäiskoulu Harmoniassa psykososiaalisen tuen järjestämisestä ja koordinoinnista vastaa oppilaitoksen kriisir ryhmä. Kriisir ryhmän tulee olla erikseen nimetty moniammatillinen

työryhmä, johon kuuluu myös kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja koulukuraattori. Kriisiryhmä kokoontuu säännöllisin väliajoin ja sen tehtäviä ovat:

1. Huolehtia toimintansa suunnittelusta ja suunnitelman laadinnasta
2. Kirjata ryhmän sisäinen työnjako ja vastuuketju
3. Selvittää etukäteen kriisitilanteissa tärkeät paikallisesti/alueellisesti toimivat yhteistyötahot ja sopia yhteistyön periaatteista ja käytännöistä
4. Perehdyttää koulun muuta henkilöstöä suunnitelmaan järjestämällä koulutusta ja hankkimalla kirjallisuutta
5. Huolehtia siitä, että kaikki koulun aikuiset, oppilaat ja huoltajat tietävät, miten toimia erilaisissa tilanteissa ja miten tilanteesta tiedotetaan kriisin eri vaiheissa
6. Organisoida toimintaa kriisitilanteissa
7. Huolehtia välittömästä henkisen tuen tarpeesta sekä mahdollisista jatkotoimista
8. Arvioida kriisitilanteissa toteutettuja toimia ja tehdä kriisisuunnitelmaan tarvittavat muutokset

Kuva 1: Psykososiaalinen tuki kriisitilanteissa

Koulupsykologin, kuraattorin ja kouluterveydenhoitajan tuki kriisitilanteessa

Konsultatiivinen tuki tiedottamisessa

Koulunjohtaja/ rehtori on ensisijaisesti vastuussa kriisitilanteiden tiedottamisesta, mutta hänen tai kenenkään kriisitilanteeseen osuvan koulun ammattilaisen ei pitäisi joutua yksin hoitamaan tilannetta. Työparityöskentelyä kannattaa harkita kriittisten tilanteiden johtamistehtävässä paineiden tasaamiseksi ja havaintojen monipuolistamiseksi. Koulupsykologilta, -kuraattorilta tai terveydenhoitajalta voi pyytää apua ja miettiä yhdessä, miten asioista kannattaa tiedottaa eteenpäin. Erilaisissa kriisitilanteissa on hyvä lähettää kotiin tiedote, jossa kerrotaan, mitä koulussa on tapahtunut ja kuinka toimittu asian käsittelemiseksi. Tiedotteen on hyvä olla mahdollisimman yksinkertainen.

Kahdenkeskinen keskustelutuki oppilaan kanssa

Koulussa oppilaan toipumista tulee seurata riittävän pitkään, ja läheisten on hyvä olla tietoisia erilaisista mahdollisista oireista ja siitä, mistä apua saa tarvittaessa. Opettajat voivat ohjata yksittäisen oppilaan keskustelutukeen koulupsykologille, -kuraattorille tai -terveydenhoitajalle, jotka huolehtivat tarvittaessa jatko-ohjauksesta.

Traumaattisten tilanteiden purku ryhmässä/luokassa

On tärkeää, että puhuessaan vaikeista elämäntilanteista aikuiset tuovat esiin erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja yrittävät tukea lapsia ja nuoria löytämään heille itselleen sopivan mallin selvitä. Lisäksi toivon näkökulman sisällyttäminen kriisitilanteissa luo lapsille turvallisuutta ja uskoa selviytymiseen. Opettajat muodostavat monesta syystä voimavararyhmän, jolla on ainutlaatuinen tilaisuus huolehtia lasten tarpeista. Purkutilanteissa on tärkeää, että tuttu ja turvallinen oma opettaja on tilanteessa paikalla. Yhteistyö toisen koulun aikuisen kanssa on eduksi, mutta ei aina tarpeen. Purkutilanteeseen voi tarvittaessa pyytää apua koulupsykologilta, -kuraattorilta tai terveydenhoitajalta. Opettajan keskustellessa luokassa asioista, jotka ovat vaikuttaneet lapsiin voimakkaasti, voidaan käyttää esimerkiksi seuraavanlaista mallia (Lähde: www.oph.fi).

Mitä todella on tapahtunut – varmistetaan faktat senhetkisen tiedon mukaisiksi.

- Miten sait tietää? Missä olit, mitä olit tekemässä juuri silloin?
- Mitä ajattelit? Käydään läpi ajatukset tapahtuman/tiedon saamisen hetkellä
- Mitä tunsit? Tunteet saattavat herätä vasta myöhemminkin, usein on ensin vain kummastusta ja järkytystä tai tunteiden puutetta

- Miten keho reagoi? Kehossa voi tapahtua muutoksia (jännittymistä, kipuja, levottomuutta...) huomaamatta – ne palautuvat
- Miten voi auttaa itseään/toista eteenpäin? Puhuminen, muistelu, arki, liikunta...
- Mitä koulupäivän jälkeen tapahtuu? Välitetään kotiin tietoa, että asiaa on käsitelty koulussa ja kannustetaan puhumaan myös kotona

Aikuisen ei tarvitse olla viisas eikä osata vastata kaikkeen - riittää, että aikuinen on turvallinen, uskaltaa näyttää omia tunteitaan ja samalla välittää luottamusta siihen, että näiden tunteiden kanssa selvitään. Jokaisessa koulussa olisi hyvä olla valmiina oppilaan mukaan jaettava / sähköinen materiaali tavanomaisista reaktioista kriisitilanteissa.

Olet kokenut jotain järkyttävää – [Suomen Punaisen Ristin esite](#).

Kriisitilanteen jälkihoito

Jälkihoidon järjestäminen oppilaille

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on huolehtia tuen tarpeen arvioinnista ja ohjata tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon erityispalveluihin.

Joustava resursointi ja työtekijävaihto tarvittaessa

Joskus kriisitilanne voi olla sen luonteinen, että koulun omien asiantuntijoiden on syytä väistyä tehtävistä heti, kun mahdollista. Omaan ammattikuntaan/ystävä-/perhepiiriin osuva koulukriisi saattaa ja saa aiheuttaa voimakkaan oman tunnekokemuksen. Se kuluttaa runsaasti psyykkisiä voimavaroja ja aiheuttaa samalla herkästi ammatillisen tilannearvion vääristymisen. Seudullisesti on sovittu, että psykososiaalisen tuen toteuttamiseen voidaan pyytää esimerkiksi tukea ja apua naapurikunnan/-koulun vastaavilta työtekijöiltä, joilla ammatillinen etäisyys tapahtumiin on turvallisempi.

Kanta-Hämeen sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaali- ja kriisipäivystys antaa apua elämän erilaisissa kriisitilanteissa, joissa hoito ei voi odottaa seuraavaan arkipäivään. Sosiaali- ja kriisipäivystys hoitaa 24/7 lapsiperheiden ja lastensuojelun kiireelliset päivystykselliset asiat. Kanta-Hämeen sosiaali- ja kriisipäivystyksen suora numero (toiminnassa 24/7) on 03 621 7100.

Linkki Sosiaali- ja kriisipäivystyksen sivustolle:
[Sosiaali- ja kriisipäivystys - OmaHäme \(omahame.fi\)](https://www.omahame.fi/sosiaali-ja-kriisipäivystys)

Työyhteisön tuki

Oppilaitoksen työntekijöitä koskettavissa kriisitilanteissa, koulunjohtaja/ rehtori voi olla yhteydessä työterveyshuoltoon tukikeinojen selvittämiseksi. Työterveyshuolto voi esimerkiksi kartoittaa tilannetta, antaa esimiehille konsultatiivista tukea, järjestää ryhmätukikeskusteluja tai yksilötukea.

Muut yhteistyökumppanit

Oppilaitosten kriisiryhvät voivat tarvittaessa olla yhteydessä myös seurakuntien, SPR:n, Mielenterveysseuran tai kunnan nuorisotoimen toimijoihin.

Kriisikansio löytyy jokaisesta koulun työtilasta ja pelastussuunnitelma on luettavissa opettajistossa.

Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä suunnitellaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilaskunnan edustajat osallistuvat opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä voi tarvittaessa olla huoltaja- tai oppilasedustus.

Yksilökohtaisen opiskeluhuoltotyön suunnittelu tapahtuu aina yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa. Oppilas, huoltaja, opettaja tai opiskeluhuollon palveluiden edustaja sopivat yhdessä ketkä osallistuvat monialaisen asiantuntijaryhmän kokoukseen. Oppilas on mukana kokouksessa, mikäli se on mahdollista ja katsotaan tarpeelliseksi.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Keskeistä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa toteutettavassa yhteistyössä on varmistaa oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Koulu tekee tarvittaessa yhteistyötä muun muassa terveydenhuollon, sosiaalitoimen, seurakunnan, poliisin ja nuorisotoimen kanssa.